

Zabezpieczenie społeczne - źródła (2)

Regulacja prawna zabezpieczenia społecznego:

- **uregulowania międzynarodowe**
- **uregulowania krajowe**

Uregulowania krajowe:

- **Konstytucja**
- **ustawy**
- **rozporządzenia**
- **akty prawa miejscowego**
- **inne (np. prawo
zakładowe - regulamin
pomocy materialnej dla
studentów w szkołach
wyższych**

Prawa socjalne w Konstytucji RP

pojęcie praw socjalnych, ich wyodrębnienie oraz katalog

Konstytucja RP

- art. 67
- art. 68
- art. 69
- art. 70 ust 4
- art. 71 ust 1 i 2
- art. 72
- art. 75

Ustawa systemowa:

**ustawa z dnia 13 października 1998 r.
systemie ubezpieczeń społecznych,**

(Dz. U. 2015 r., poz. 121, j. t. ze zm.)

Ubezpieczenia społeczne

- ubezpieczenie emerytalne
- ubezpieczenie rentowe
- ubezpieczenie chorobowe
- ubezpieczenie wypadkowe

Ubezpieczenie emerytalne i rentowe

Ustawa o emeryturach i rentach z FUS
(j.t Dz.U. z 2015r. Poz.748, ze zm.)

Ustawa o emeryturach pomostowych
(j.t Dz.U. z 2015r., poz. 695, ze zm.)

Ustawa o emeryturach kapitałowych
(j.t Dz.U. z 2014r. poz.1097)

Ustawa o organizacji i funkcjonowaniu
funduszy emerytalnych
(j.t Dz.U. z 2013 r. poz. 989 ze zm.)

Ubezpieczenie chorobowe

Ustawa o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa

(j.t Dz.U. z 2014r. poz.159 , ze zm.)

Ubezpieczenie wypadkowe

Ustawa ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych,

(j.t Dz.U. z 2015, poz. 1242 ze zm.)

Ubezpieczenia społeczne

- powszechne
- rolnicze - rolnicy indywidualni

Ubezpieczenia rolnicze

Ubezpieczenie społeczne rolników:
ustawa z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu
społecznym rolników (Dz.U. z 2015 , poz.704)

**chyba, że podlegają obowiązkowi
ubezpieczenia na podstawie ustawy
systemowej.**

Realizowane jest przez KRUS

Powszechne ubezpieczenie emerytalne i rentowe obejmuje następujące świadczenia:

- 1. emeryturę, w tym emeryturę częściową;**
- 2. rentę z tytułu niezdolności do pracy, w tym rentę szkoleniową;**
- 3. rentę rodzinną;**
- 4. dodatek pielęgnacyjny;**
- 5. dodatek do renty rodzinnej dla sieroty zupełnej;**
- 6. zasiłek pogrzebowy.**

Świadczenia z ubezpieczenia chorobowego:

1. **zasilek chorobowy**
2. **świadczenie rehabilitacyjne;**
3. **zasilek wyrównawczy;**
4. **zasilek macierzyński;**
5. **zasilek opiekuńczy**

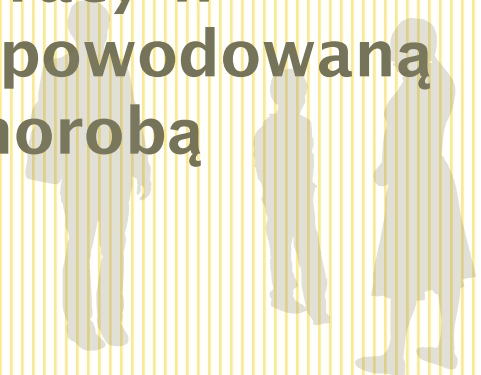
Świadczenia z ubezpieczenia wypadkowego:

1. **zasilek chorobowy;**
2. **świadczenie rehabilitacyjne;**
3. **zasilek wyrównawczy;**
4. **jednorazowe odszkodowanie dla ubezpieczonego, który doznał stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu;**
5. **jednorazowe odszkodowanie" - dla członków rodziny zmarłego ubezpieczonego lub rencisty;**

6. renta z tytułu niezdolności do pracy – dla ubezpieczonego, który stał się niezdolny do pracy wskutek wypadku przy pracy lub choroby zawodowej;

7. renta szkoleniowa – dla ubezpieczonego, w stosunku do którego orzeczono celowość przekwalifikowania zawodowego ze względu na niezdolność do pracy w dotychczasowym zawodzie spowodowaną wypadkiem przy pracy lub chorobą zawodową

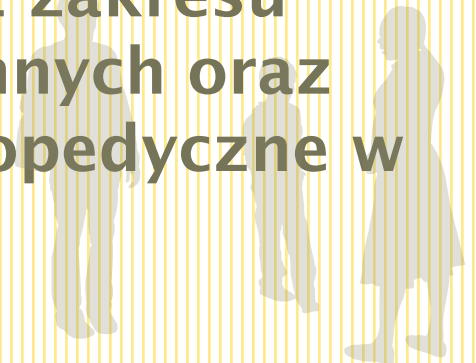

8. renta rodzinna - dla członków rodziny zmarłego ubezpieczonego lub rencisty uprawnionego do renty z tytułu wypadku przy pracy lub choroby zawodowej;

9. dodatek do renty rodzinnej dla sieroty zupełnej;

10. dodatek pielęgnacyjny;

11. pokrycie kosztów leczenia z zakresu stomatologii i szczepień ochronnych oraz zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne w zakresie określonym ustawą.

Zasada równego traktowania w ubezpieczeniu społecznym

art. 2 ust. systemowej

Zasada równego traktowania oznacza,

że wszystkie podmioty prawa (adresaci norm prawnych) charakteryzujący się daną cechą istotną (relewantną) w równym stopniu, mają być traktowani równo, a więc według jednakowej miary, bez różnicowania zarówno dyskryminującego jak i faworyzującego.

(Tak zob. wyrok TK z dnia 24.04.2002 r. P 5/01 OTK-A 2002, Nr 3 poz. 28)

Oceniając zróżnicowanie sytuacji prawnej określonych podmiotów należy badać to czy :

- kryterium różnicujące ma charakter obiektywny, realny i dostrzegalny,
- obiektywnie istniejące różnice muszą być relewantne prawnie,
- klasyfikacja podmiotów prowadząca do zróżnicowania sytuacji prawnej musi być sprawiedliwa.

Stosowanie zasady równości ściśle łączy się w ubezpieczeniu społecznym ze stosowaniem zasad sprawiedliwości społecznej i solidarności społecznej

Ustawa stoi na gruncie równego traktowania wszystkich ubezpieczonych bez względu na:

- **płeć,**
- **rasę,**
- **pochodzenie etniczne,**
- **narodowość,**
- **stan cywilny**
- **stan rodzinny.**

Zasada równego traktowania dotyczy w szczególności:

- 1) warunków objęcia systemem ubezpieczeń społecznych;**
- 2) obowiązku opłacania i obliczania wysokości składek na ubezpieczenie społeczne;**
- 3) obliczania wysokości świadczeń;**
- 4) okresu wypłaty świadczeń i zachowania prawa do świadczeń.**

Ubezpieczony, który uważa, że nie zastosowano wobec niego zasady równego traktowania, ma prawo dochodzić roszczeń z ubezpieczenia społecznego przed sądem.